

Fyra frågor till ert parti

1. Är ni positivt inställda till att låta Kristianstads kommun göra stora klimatsatsningar inom nedanstående tre områden?

Fördjupa gärna svaret då det är komplexa system.

Trycket från omvärlden ökar. Hela världen måste ställa om samtidigt – inte bara Kristianstad. Viljan att ändra gamla vanor växer. Lönsamma och kostnadseffektiva lösningar finns. Ur denna omställning kan det komma mycket positiva värden för befolkningen. Enbart i Kristianstads kommun finns årliga samhällsvinster på hundratals miljoner att göra genom minskad sjukfrånvaro. Samhällsvinsterna är särskilt stora för klimatsatsningar som

• Återvätning av torvjordar som läcker koldioxid,

Kristianstads kommun har ett omfattande arbete med att anlägga och restaurera våtmarker. Våtmarker bidrar med flera ekosystemtjänster, förutom att de fungerar som kolsänkor bidrar de bland annat till bättre vattenkvalitet, biologisk mångfald och till att buffra höga flöden. Arbetet med våtmarker har inte nödvändigtvis utgått från behovet av att minska utsläpp från områden som blivit utdikade eller från att öka den naturliga kolinlagringen i kommunen. Detta är dock en viktig insats för att lokalt kunna kompensera för de utsläpp som blir svåra att fasa ut.

<https://www.kristianstad.se/sv/bygga-bo-och-miljo/naturvard-parker/vatten/vatmarker/>

<https://www.kristianstad.se/sv/nyhetsarkiv/vatmarker-gor-stor-nytta-for-havet-och-klimatet/>

• Bättre cykelinfrastruktur som ger folkhälsa

Att fler reser aktivt exempelvis genom gång och cykling bidrar till en rad positiva hälsoeffekter. Stillasittandet har ökat i samhället – på 1970-talet gick eller cyklade nästan alla barn till skolan, i dag är det knappt hälften. Utsläppen från transporter i Kristianstads kommun utgör omkring en tredjedel av de totala växthusgasutsläppen inom kommunens geografiska område. Tekniska lösningar med mer biodrivmedel och elektrifiering bidrar till minskande utsläpp men för att nå klimatmålen behöver fler resor företas med hållbara färdmedel som gång, cykel och kollektivtrafik. Kristianstads kommuns Trafikstrategi redovisar kommunens vision för ett hållbart resande samt olika strategier för att sträva mot visionen. Trafikplanen utgår från de strategier som anges i Trafikstrategin och utgör en handlingsplan med åtgärder för olika trafikslag inklusive cykel.

<https://klimatkommunerna.se/kunskapsbank/transporter/cykling/>

<https://www.kristianstad.se/sv/bygga-bo-och-miljo/detaljplan-och-oversiktsplan/oversiktsplan/gallande-oversiktsplaner-och-antagna-strategier/trafikstrategi-2016/>

• Regenerativt jordbruk som förbättrar odlingsjorden.

Av de territoriella utsläppen i Kristianstads kommun utgör jordbrukets utsläpp för ungefär en tredjedel av utsläppen. Dessa utsläpp kommer framför allt från djurens matsmältning och från gödselhantering och användning. Ett regenerativt jordbruk innebär att gynna bördigheten och den biologiska mångfalden på olika sätt, bland annat genom att se till att marken alltid är bevuxen och inte bar, minska plöjning och jordbearbetning samt en varierad växtföljd. Detta bidrar till att mer koldioxid kan bindas i jordarna samtidigt som produktiviteten kan öka. De gröna näringarna är mycket viktiga i Kristianstads kommun. Kristianstad är profilerad som en livsmedelskommun där kopplingen till jordbruket är starkt. Livsmedelsproduktion och förädling är en framgångsfaktor för näringslivet och med Krinova i spetsen har innovativa metoder utarbetats. Jordbruks- och livsmedelsföretag bidrar även med råvaror till kommunens biogasframställning.

https://www.kristianstad.se/contentassets/5c03df293532416e9d9c866836b6e69b/klimatredovisning_2020.pdf

2. Hur ställer sig ert parti till nedanstående satsningar i Kristianstads kommun?

- **Snabbt bygga ut laddinfrastruktur för elfordon.**

Kommunen skall underlätta och främja för företag/föreningar/kooperationer som vill bygga laddinfrastruktur. Kommunen skall genom C4 Energi utrusta kommunala parkeringsplatser med laddinfrastruktur i viss omfattning.

- **Tillåta stora havsbaserade vindkraftsparker.**

Kommunen hade som mål att produktionen av förnybar el skall uppgå till 500 GWh/år med målår 2020. Det målet uppnåddes ej vilket till stor del beror på att utvecklingen av vindkraft avstannat. Moderaterna är positiva till större havsbaserade vindkraftsparker längre ut i havet än de parker som varit planerade hittills.

- **Bygga/tillåta storskaliga solcellssystem (till exempel på alla lämpliga tak)**

Solelproduktionen ökar nästa exponentiellt i kommunen och det ska vi naturligtvis främja. Moderaterna är beredda att krävställa att all nyproduktion av offentliga byggnader skall förses med effektiva solcellssystem. Kommunen skall också främja solcellutbyggnaden inom lantbruk, hos företag och privatpersoner genom uppsökande verksamhet. C4 energi har idag denna resurs.

- **Bygga solvärmeanläggningar - både små och stora som kan anslutas till fjärrvärmesystemet.**

Tyvärr har vi inga småskaliga anläggningar i vår kommun i dagsläget. Moderaterna ser positivt på att bygga både stora och små solvärmeanläggningar. Det skall dock göras med god markhushållning då konkurrensen om framförallt jordbruksmark kommer att bli i en prioriterad fråga framgent. Jordbruksmarken skall bära allt från primär-, energi- och råvaruproduktion,

- **Bygga stora anläggningar för att lagra energi (el och värme) till exempel i batterier eller genom att omvandla överskottsel till vätgas.**

Finns inte i Kristianstads kommun idag. Vid senaste ägardialogen mellan Kommunen och C4 energi så lyftes frågan och VD informerade att man tittar på olika lösningar. Moderaterna är positiva till att lägga ett ägardirektiv till C4 energi att man skall utveckla en lösning för lagring av energi.

- **Bygga ut och stödja en mer hållbar biogasproduktion till exempel på större lantbruk.**

Tyvärr har vi inga småskaliga anläggningar i vår kommun i dagsläget, däremot har vi ett högteknologiskt företag Malmbergs i Yngsjö som konstruerar och bygger denna typ av anläggningar runt om i Europa. Med senaste utvecklingen av energipriset så ser vi möjligheter för jordbruken i vår kommun att tillsammans bygga mindre produktionsanläggningar. Tillsammans med kommunen kan man hitta avsättning för biogasen.

- **Skapa en lokal klimatallians för företag inom jordbruk för att lyfta produktion och konsumtion av vegetabilier och minska utsläppen från djurhållningen**

I kommunen finns redan idag en Klimatallians med näringslivet, Moderaterna ser positivt på att utöka denna så att den omfattar även primärproduktion och andra typer av jordbruksföretag.

<http://klimatallians.se/>

- **Kampanja för ett mindre klimatskadligt jordbruk och utöka andelen ekologisk produktion (Kravmärkt eller med liknande kriterier).**

Moderaterna arbetar för en helhet inom detta område där ekologis produktion måste vägas mot hållbart närodlat. Att ge förutsättningar till småskalig livsmedelsproduktion att kunna leverera produkter till kommunala/Offentliga verksamheter i närområdet ger en större redundans i hela livsmedelsproduktionen. Det ser vi tydliga tecken på nu när det råder kris i världen. Det finns dock ingen konkurrens mellan att det som är närodlat också är hållbart odlat.

- **Avsätta i storleksordningen 50 Mkr/år i investeringar för utbyggd och förbättrad cykelinfrastruktur samt cykelkampanjer.**

Medel som avsätts årligen för utbyggnad och förbättrad cykelinfrastruktur kan inte utgå från ett givet pengabelopp utan måste anpassas efter vad som är möjligt att utföra. Många projekt inom cykelvägsutbyggnader utförs i samband med andra åtgärder som reinvestering i VA, ombyggnad av gator och torg mm. Staten bör öka de riktade medel rejält till cykelinfrastruktur som hanteras av Trafikverket för utbyggnad längs det statliga vägnätet. Moderaterna är för att avsätta medel för att i nästa skede koppla samman nya statliga satsningar med den lokala cykelinfrastrukturen.

- **Initiera genomförande av storskalig återvätning av utdikade torvmarker, exempelvis vid Yngsjökärr.**

- **Ta stora lån och/eller initiera stora gröna obligationer för snabbare utförande av utsläppsminskande och/eller koldioxidinlagrande satsningar.**

Gröna lån har beviljats för utbyggnad av Kristianstadslänken och vid investeringar i Allöverket. C4-energi är på god väg att skifta ut hälften av sin låneportfölj till Gröna Lån. Från Moderaterna är vi positiva till hållbar finansiering.

- **Placera kommunens ekonomiska reserver i sådant som inte bidrar till stora utsläpp av växthusgaser.**

- **Kampanja kraftigt och ihärdigt för att underlätta viljan hos folk att ställa om.**

Vi tycker att det finns all anledning att få gemeneman med på kommunens hållbarhetsresa. Utifrån det klimatkontrakt vi nu tecknat med Viable Cities så finns det stora möjligheter att erbjuda företag och privatpersoner att kroka arm i vår Klimat/Miljö/Energisatsning. Även den sociala och ekonomiska hållbarheten utgör ett grundfundament för helheten.

- **Införa en bilfri dag.**

Inget vi kan besluta i kommunen – möjligen göra det som en frivillig initiativ där det uppmärksammas i våra kommunikationer.

- **Avveckla ägarskapet i flygplatsen och istället använda de årliga 12 miljonerna till klimatsatsningar**

Vi försöker göra Flygplatsen i Kristianstad till en blåjusflygplats där vi idag har ett 20 årigt kontrakt med sjöfartsverket och deras räddningshelikopter, samt pågår med Region Skåne om deras placering av nya Ambulanshelikopter. I en alltmer orolig omvärld finns också frågor om att flygplatsen skall bli en permanent beredskapsflygplats. Den kommersiella flygtrafiken sker i dag på ganska låga nivåer med ett fåtal turer. Här finns stora möjligheter för flygbolag som vill prova nya bränsletyper att etablera sig. Det kommer säkerligen att bli ett viktigt konkurrensmedel för framtida flygresenärer.

3. Hur vill ert parti se till att värdefulla betesmarker finns kvar och utvecklas

samtidigt som utsläppen från djurhållningen kraftigt minskar?

Några av kommunens största utsläpp kommer från djurhållningen. Generellt är det kötttraser av nötkreatur som skapar biologisk mångfald i naturbetesmarker. Utsläpp från dessa djur kan behöva accepteras i viss grad. Men inom övrig djurhållning, främst gris och fjäderfä, måste utsläppen minskas kraftigt.

- De totala utsläppen från animalieproduktion avgörs av efterfrågan på produkterna. Därför är det inte meningsfullt att se detta som en kommunal fråga. Minskas utsläppen inom en kommun, kan de öka inom en annan, givet att efterfrågan är densamma. Det finns dock goda skäl till att upprätthålla en lokal produktion, då det minskar transporterna och därmed utsläppen. Därtill behöver Sveriges livsmedelsberedskap totalt sett stärkas, särskilt i det säkerhetspolitiska läge vi är i idag.
- För att upprätt hålla naturbetesmarker finns stöd inom EU:s nya strategiska planen. Vi tycker att de är tillräckliga. Jordbrukets långsiktiga lönsamhet behöver dock förbättras över tid, vilket skulle öka möjligheterna att hålla djur i naturbetesmarker. Det bör ske genom sänkta skatter och avgifter, och genom att minska regelbördan som idag kostar jordbruket stora summor.

4. Vad är i övrigt ert partis grundläggande lösningar för att tillräckligt snabbt sänka utsläppen av växthusgaser och öka koldioxidinlagring i kommunen?

- Den största delen av utsläppen i en kommun torde höra samman med hur vi löser energiförsörjningen för industrier och transporter. De sektorerna står för två tredjedelar av Sverige territoriella utsläpp. Lösningen på detta är att elektrifiera dessa. För det krävs kraftig utbyggnad av den fossilfria elproduktionen, utbyggnad av elnät och laddinfrastruktur för fordon, samt biobränslen för de transporter och industriprocesser som är svåra eller tar lång tid att elektrifiera. Till detta behövs snabba tillståndsprocesser, så att omställningen inte hejdas.
- Vad gäller kolinlagring så beror det på kommunens förutsättningar för detta. Kommuner med mycket skogsbruk har till exempel möjlighet att bidra genom ett aktivt skogsbruk som producerar produkter och bränslen som tränger undan fossila alternativ. I vår kommun jobbar vårt Biosfärkontor med ett flertal projekt där kolinlagring blir ytterligare en vinst i helheten när vi återskapar våtmarker i skogsområden. Gamla utdikningar plomberas för att hålla vattnet kvar i markerna.
- En annan möjlighet är bio-CCS, det vill säga infångning av koldioxid från biogena källor. Det kan till exempel handla om att fånga in koldioxid från ett kraftvärmeverk som använder biobränslen. Moderarena har i sin budget centralt avsatt medel för detta motsvarande fyra procent av Sveriges territoriella utsläpp. Energibolag i flera kommuner har visat intresse för detta, så och C4 Energi.